

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO
Sendes også per e-post til postmottak@fin.dep.no

VÅR REFERANSE
18/3509

DERES REFERANSE
17/4834

DATO
2.11.2018

Forslag til forskrifter til lov om Bankenes sikringsfond og lov om endringer i finansforetaksloven mv. (innskuddsgaranti og krisehåndtering av banker)

1. Innledning

Finanstilsynet viser til brev av 23. mars 2018 der Finansdepartementet ba Finanstilsynet utarbeide et høringsnotat med forslag til utfyllende forskriftsregler til de nye lovreglene, samt forestå en alminnelig høring av forslagene.

Finanstilsynet publiserte 29. juni 2018 høringsnotat med forslag til forskrifter, samt omtale av enkelte andre sentrale forhold som ikke var omfattet av forslagene til forskrift, men som det likevel ble ansett hensiktsmessig å la finansnæringen og andre interesserte uttale seg om.

Høringsnotatet ble publisert på Finanstilsynets nettsted og sendt per e-post til høringsinstansene som er listet opp. Publiseringen av en nyhetssak på nettstedet sikret at notatet ble gjort kjent for alle som har meldt seg på Finanstilsynets abonnementsstjeneste på de relevante fagområdene.

Høringsnotatet, høringsbrev, liste over høringsinstanser og mottatte høringssvar finnes på følgende lenke: <https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/horinger/2018/horing---forskrift-til-endringer-i-finansforetaksloven-og-til-lov-om-bankenes-sikringsfond-eus-krisehanderings--og-innskuddsgarantidirektiv/>.

Finanstilsynet har mottatt høringssvar med merknader fra Bankenes sikringsfond, Eiendoms kreditt, Finansieringsselskapenes forening, Finans Norge, Justis- og beredskapsdepartementet, Kommunalbanken, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Kredittforeningen for sparebanker, Norges Bank og Sbanken. Høringssvarene er blitt publisert løpende.

2. Avgrensninger

Finanstilsynet gjør oppmerksom på at en rekke forhold som er omtalt i høringssvarene, er forhold som det tilligger Finanstilsynet som krisehåndteringsmyndighet å følge opp i sin virksomhet etter at lov og forskrifter trer i kraft, herunder bidragsmodellene for innskuddsgaranti- og krisetiltaksfondet. Slike forhold vil bare bli omtalt der det kan berøre forskriften. Merknader knyttet til innskuddsgarantiens størrelse var ikke gjenstand for høring nå, og kommenteres ikke.

Tilsvarende vil forhold som ikke er kommentert i høringsvarene, som et utgangspunkt ikke kommenteres. Som et eksempel kan det nevnes at det ikke har vært merknader til gjennomføring av forordningene som er hjemlet i direktiv 2014/59/EU (BRRD). Det har heller ikke vært merknader til forslaget om opphevelse av tre eksisterende forskrifter.

I tillegg til forhold som er kommet frem i høringen, vil Finanstilsynet ta opp enkelte andre spørsmål som ikke ble behandlet i høringsnotatet.

3. Sentrale temaer

3.1. Minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld

3.1.1. Finanstilsynets forslag

Etter ny finansforetakslov § 20-9 skal Finanstilsynet fastsette et minstekrav til summen av ansvarlig kapital og konvertibel gjeld (Minimum Requirement for Own Funds and Eligible Liabilities (MREL)). Finanstilsynet beskrev i notatet "Minstekrav til ansvarlige forpliktelser (MREL)" av 28. februar 2017 til Finansdepartementet blant annet regelverket som ligger til grunn, ulike handlingsalternativer og fleksibiliteten nasjonale myndigheter har ved fastsettelse av MREL.

Loven fastsetter ikke et bestemt nivå på MREL, og det skal ikke fastsettes forskriftskrav som angir nivået. Finanstilsynet skal som krisehåndteringsmyndighet fastsette individuelle krav for hvert enkelt foretak, der kravet skal være tilpasset krisetiltaksplanen for det aktuelle foretaket. De individuelle kravene må fastsettes på grunnlag av kriterier gitt i regelverket og krisehåndteringsmyndighetens vurderinger og skjønn. MREL-fastsettelsen er således ikke ulik måten tilleggskrav til kapital fastsettes etter kapitaldekningsregelverket (pilar 2).

Loven sier ikke hvordan kravet skal beregnes. BRRD artikkel 45 angir noen prinsipper for hvordan kravet skal fastsettes, og det er fastsatt en forordning (2016/1450/EU) som angir nærmere regler. I EU-kommisjonens forslag til endringer i BRRD av november 2016 (BRRD2) legges det opp til å endre direktivet ved å ta inn mer spesifiserte regler for beregning av MREL. Forslaget er gjenstand for forhandlinger mellom Kommisjonen, Rådet og Parlamentet, og utfallet er usikkert.

Lovens bestemmelse om MREL gir ikke hjemmel for utfyllende regler. Finansforetaksloven § 20-4 har imidlertid en generell hjemmel til utfyllende regler i lovens kapittel 20. Finanstilsynet foreslo i høringsnotatet at det i forskrift fastsettes noen overordnede bestemmelser for fastsettelsen av MREL med utgangspunkt i forslagene til BRRD2 som nå behandles i EU, for å gi en rimelig grad av forutberegnelighet.

Hovedinnholdet i forslaget til MREL-bestemmelser i høringsnotatet var:

- MREL skal bestå av et tapsabsorberingsbeløp og et rekapitaliseringsbeløp
 - Tapsabsorberingsbeløpet består av gjeldende kapitalkrav uten bufferkravene¹. Dersom kravet til uvektet kjernekapitalandel er høyere enn kravet til kapitaldekning, skal dette legges til grunn.
 - Rekapitaliseringsbeløpet består av kapitalkrav uten motsyklisk buffer. Dersom kravet til uvektet kapitalandel er høyere, skal dette legges til grunn.

¹ Ren kjernekapital som benyttes til å oppfylle bufferkravene, kan ikke dekke MREL

- Finanstilsynet kan fastsette et høyere rekapitaliseringsbeløp basert blant annet på behov for å sikre oppfyllelse av krav fremover, gjeldsposter som må unntas fra intern oppkapitalisering, eller et lavere rekapitaliseringsbeløp blant annet hvis kritisk virksomhet er hensyntatt i tilstrekkelig grad og for å hensynta lavere risikovektet balanse etter krisehåndtering.
- Hele rekapitaliseringsbeløpet skal oppfylles av instrumenter som er etterstilt ordinær seniorgjeld.

Nivået på MREL (tapsabsorberings- og rekapitaliseringsbeløpet) fastsettes på bakgrunn av krisehåndteringsmyndighetens krisetiltaksplan for det aktuelle foretaket, jf. § 20-6. Finanstilsynet ga i høringsnotatet noen foreløpige vurderinger av hvilke foretak som underlegges MREL-krav utover tapsabsorberingsbeløpet. I høringsnotatet het det:

"For de største foretakene må det forventes MREL-krav tilsvarende tapsabsorberingsbeløpet og rekapitaliseringsbeløpet (som omtalt foran) med mulighet for individuelle justeringer. Finanstilsynet anser videre at det er grunnlag for at et flertall av de norske bankene underlegges MREL-krav utover tapsabsorberingsbeløpet ut i fra vurderingene som nevnt over. Det er imidlertid på det nåværende tidspunkt for tidlig å konkludere med nivået på et slikt krav. Finanstilsynet legger i utgangspunktet ikke opp til å fastsette særskilte krav til MREL for verdipapirforetak."

Finansieringsforetakenes forening ønsker, i anledning prinsippene for MREL, at det kommer tydeligere til uttrykk i regelverket at finansieringsforetakene ikke er omfattet av kravet. Til dette bemerkes at loven i § 20-1 klart angir hvilke foretak som omfattes av kapitlet, herunder finansieringsforetak i finanskonsern der banker, kredittforetak og visse verdipapirforetak inngår.

3.1.2. Nivå på MREL (forskrift §§ 4 til 6)

Finans Norge gir i sitt høringssvar uttrykk for at Finanstilsynet før fastsettelse av MREL-kravene bør foreta en samfunnsøkonomisk konsekvensanalyse av de samlede kravene som pålegges norske banker, herunder kapitalkravene og MREL-krav.

Finans Norge er videre av den oppfatning at kravet til rekapitaliseringsbeløpet i MREL bør reduseres, for banker som skal krisehåndteres. Rekapitaliseringsbehovet må vurderes opp mot de norske kapitalkravene. Spesielt mener Finans Norge at systemrisikobufferen ikke bør inkluderes i rekapitaliseringsbeløpet i sin helhet, da vesentlige deler av systemrisikoen som denne bufferen har som formål å dekke opp for, etter all sannsynlighet allerede har materialisert seg når banken kommer i en krisesituasjon.

Finanstilsynet viser til at grunnlaget for fastsettelsen av MREL følger av prosentkravene som er stilt i kapitalkravsreglene. Procentsatsene i kapitalkravsreglene forutsettes å gjelde også etter at krisehåndtering er gjennomført. Grunnlaget for fastsettelse av kapitalkrav er ikke et tema som er til vurdering nå. Generelt vil imidlertid Finanstilsynet peke på at det norske kapitaldekningsregelverket bygger på internasjonalt anerkjente standarder der fastsettelse av nivå på kapitalkrav er underbygget av samfunnsøkonomiske analyser. Det er usikkerhet knyttet til slike analyser, og det har over tid blitt foretatt nye analyser som har gitt grunnlag for endringer. Det vises i denne sammenheng til arbeidet med revidert kapitaldekningsstandard fra Baselkomitéen.

Systemrisikobufferen skal motvirke og dempe langsiktig, ikke-syklisk systemrisiko, jf. CRD IV art. 133 nr. 1. I begrunnelsen for det norske nivået på systemrisikobufferen trekkes i Nasjonalbudsjettet 2019 frem "en mindre allsidig næringsstruktur enn andre land, relativt sterke konjunktursvingninger og høye gjeldsnivåer i husholdningene"².

Finans Norge argumenterer i sitt høringssvar for at mye av risikoen systemrisikobufferen skal dekke opp for, vil være materialisert når en bank havner i en krisesituasjon. Dermed bør den heller ikke inkluderes i rekapitaliseringsbeløpet. Finanstilsynet er ikke enig i dette. Verken ensidig norsk næringsstruktur, sterke konjunktursvingninger over lang tid eller høye gjeldsnivåer i husholdningene er faktorer som bortfaller ved en krise. Systemrisikobufferen er ikke knyttet til risiko som følger konjunktursyklusen. Den sykliske funksjonen ivaretas av den motsykliske bufferen, som det er naturlig at reduseres for å lette kapitalkravene under og etter en krise.

Videre er det ikke gitt at en bank havner i en krisesituasjon på grunn av systemsvikt, og det er heller ikke gitt at alle banker rammes likt ved en systemkrise. Rekapitaliseringsbeløpet skal settes på et nivå som gjør at en bank i krise igjen kan oppnå tillit i markedet etter krisehåndtering, noe som er lite trolig at kan oppnås dersom banken ikke kan vise til minst like god kapitaldekning som øvrige banker i systemet.

Til slutt kan nevnes at det både i MREL-forordningen (2016/1450/EU) og i EU-parlamentets siste forslag til BRRD2 er gitt hjemler for krisehåndteringsmyndighetene til å inkludere systemrisikobufferen i rekapitaliseringselementet. Dette innebærer ikke bare at Finanstilsynets forslag er innenfor EU-regelverket, men det støtter også oppunder Finanstilsynets forståelse av de ulike buffernes funksjoner.

Finans Norge mener det bør komme tydelig frem at rekapitaliseringsbeløpet skal beregnes på bakgrunn av foretakets balanse slik den forventes å se ut etter planlagt krisehåndteringsløsning. Etter Finanstilsynets vurdering er dette underforstått, og er for øvrig omtalt i høringsnotatets punkt 4.6.2.2. En tekst som tydeliggjør dette er foreslått inntatt i § 6 i forslaget til forskrift.

Finans Norge viser til at bankunionens krisehåndteringsmyndighet, Single Resolution Board, har gitt eksempler på forhold som kan begrunne reduksjon i rekapitaliseringsbeløpet fordi risikovektet balanse etter gjennomførte krisetiltak forventes å være redusert. Finanstilsynet vil bemerke at for foretak der en aktuell kriseløsning er videreføring i sin helhet, vil antakelig utgangspunktet være at i flere mulige krisescenarier (f.eks. ett stort tap som skyldes operasjonell svikt, eller innskuddsflukt fra en bank) antas foretaket å ha risikovektede aktiva etter kriseløsning som ikke avviker betydelig fra nivået før krisen inntreffer. Ved andre scenarier vil det også kunne være effekter som bidrar til å øke den gjennomsnittlige risikovekten i porteføljen. Generelt kan man ikke med stor sikkerhet vite hvordan balansen vil utvikle seg frem til og med en kriseløsning. Følgelig bør MREL ikke kalibreres med utgangspunkt i et lavere risikovektet nivå enn det sist rapporterte.

3.1.3. Kalibrering av MREL mot uvektet kjernekapitalandel (forskrift § 7)

Finans Norge mener at forskriften om beregning av MREL etter reglene om uvektet kjernekapitalandel må være tydelig på at det henvises til minstekravet til uvektet kjernekapitalandel og ikke minstekravet på tre prosent pluss de særnorske bufferkravene.

² S. 71 i Nasjonalbudsjettet 2019: https://www.statsbudsjettet.no/upload/Statsbudsjett_2019/dokumenter/pdf/stm.pdf

Finanstilsynet legger til grunn at direktivets henvisning til kravene til uvektet kjernekapitalandel gjelder kravene slik de er gjennomført i de enkelte landene. Etter CRD IV artikkel 87 nr. 2 er det anledning til å øke kravet til uvektet kjernekapitalandel med et bufferkrav. I Norge er kravene til uvektet kjernekapitalandel således seks prosent for systemviktige banker og fem prosent for øvrige banker, jf. CRR / CRD IV-forskriften § 5. Finanstilsynet legger til grunn at de norske bufferkravene kan videreføres ved gjennomføring av forordningen (CRR) i norske rett, og at det er det totale kravet til for uvektet kjernekapitalandel som MREL skal fastsettes ut fra, dersom dette kravet er høyere enn kravet etter kapitalkravsreglene.

3.1.4. Manglende etterlevelse av MREL-krav (ingen forskriftsbestemmelse)

Finans Norge mener forskriftstekstene må åpne for at krisehåndteringsmyndighetens beslutninger om enkeltbankers MREL-krav kan skille mellom "harde" og "myke" MREL-krav dersom EU-regelverket etter endringer som vil følge av BRRD2, legger opp til dette.

Etter Finanstilsynets oppfatning er det ikke hensiktsmessig å detaljregulere hvordan ulike former for manglende etterlevelse av krav til MREL skal følges opp. Som nevnt i høringsnotatet, gir lovens bestemmelse om MREL ikke uttrykkelig hjemmel for utfyllende regler. Finansforetaksloven § 20-4 har imidlertid en generell hjemmel til utfyllende regler i lovens kapittel 20. Finanstilsynet foreslo derfor at det i forskrift fastsettes noen overordnede rammer i tråd med reglene i BRRD, for å gi en rimelig grad av forutberegnelighet.

Spørsmålet om hvordan manglende etterlevelse skal behandles, er en del av forslaget til BRRD2, som ikke er ferdig behandlet i EU. Høringsnotatet lister opp hvilke generelle virkemidler som krisehåndterings- og tilsynsmyndighetene kan benytte ved manglende etterlevelse av krav til MREL, på samme måte som dette er angitt i Kommisjonens forslag til BRRD2 art 45k. Virkemidlene omfatter å fjerne hindringer for krisehåndtering, iverksette en rekke ulike pålegg etter § 14-6 tredje ledd og etter § 13-7 femte ledd om likviditet og finansiering, iverksette tidlig inngripen etter krisehåndteringsdirektivets regler (finansforetakslovens § 20-11) eller administrative sanksjoner og andre administrative tiltak. Det anses ikke å være behov for at forskriften gjentar disse generelle virkemidlene. Finanstilsynet mener at forskriftsbestemmelsen som ble sendt på høring er tilstrekkelig fleksibel og tilpasset ulike utfall i BRRD2. Det vises for øvrig til Norges Bank uttalelse: "Norges Bank merker seg samtidig at FTs forskriftsforslag ikke trenger endres avhengig av om Kommisjonens eller Rådets posisjon blir den vedtatte regelen i EU."

3.1.5. OMF-foretak (ingen forskriftsbestemmelse)

Finans Norge antar at man under utarbeidelsen av krisehåndteringsplanene vurderer om den videreførte banken skal fortsette å eie OMF-foretaket etter krisehåndteringen. I de tilfeller hvor eierandelen i OMF-foretaket er tenkt realisert som en del av krisehåndteringsplanen, mener Finans Norge det er rimelig at det ikke beregnes rekapitaliseringsbeløp for eksponeringer som banken har mot OMF-foretaket.

Finanstilsynet bemerker at selv om det i krisetiltaksplanen legges opp til at OMF-foretaket skal selges, må det tas høyde for at eierbankens forpliktelser, for eksempel garantier eller finansiering, overfor OMF-foretaket vil måtte videreføres i en periode etter salget. Det kan også under krevende

konjunkturforsøhold være vanskelig å få solgt OMF-foretaket til en akseptabel pris, noe som kan medføre at OMF-foretaket likevel ikke selges som ledd i krisehåndteringen.

Finans Norge mener at den danske metoden som Finanstilsynet henviser til, kan virke fornuftig, men at nærmere detaljer er nødvendig for at næringen skal kunne gjøre grundigere vurderinger av dette forholdet. Finanstilsynet har ikke konkludert med hensyn til om den danske modellen skal legges til grunn, eller i så fall detaljene for hvordan den skal gjennomføres.

Finanstilsynet presiserer at eksponeringene som skal medregnes for OMF-foretak, vil avhenge av de ulike forpliktelsene banken har stilt overfor OMF-foretaket, og vil bli vurdert i forbindelse med de individuelle MREL-kravene som skal fastsettes for hver enkelt bank. Kravet skal være tilpasset krisetiltaksplanen.

3.1.6. Krav til etterstillelse (forskrift § 8 og § 12)

Finans Norge mener krisehåndteringsmyndigheten må sikres handlingsrom til å kunne beslutte at ikke hele MREL-kravet skal være etterstilt ordinær, usikret, uprioritert gjeld.

Finanstilsynet foreslår å endre utkastet til forskriftstekst i § 8 for å sikre handlingsrom i fall BRRD2 vil innebære begrensninger i muligheten for å pålegge at hele kravet skal være etterstilt. Slik vil den norske krisehåndteringsmyndigheten gis den nødvendige fleksibilitet til å kunne fastsette krav til etterstillelse i tråd med nye EU-regler.

Finans Norge mener kravet til etterstilt gjeld bør avgrenses til det nivået som er nødvendig for å forhindre at øvrige kreditorer ved en krisehåndtering blir påført høyere tap enn under vanlig insolvensbehandling. Det stilles spørsmål ved om forslaget om full etterstillelse er i tråd med lovens intensjon. Videre påpeker Finans Norge at krav om full etterstillelse kan øke bankenes finansieringskostnader unødvendig mye.

Finanstilsynet mener at gjennom det foreslåtte kravet til etterstillelse oppnås et tydelig kreditorhierarki som alle interessenter kan forholde seg til. På den måten reduseres risikoen for at visse kreditorer kan ha krav på erstatning som følge av regelverkets krav om at ingen kreditor skal komme dårligere ut av en krisehåndtering enn ved en avvikling gjennom offentlig administrasjon. Videre vil den praktiske gjennomføringen av intern oppkapitalisering innenfor et kort tidsrom underlettes i betydelig grad. Alle disse elementene er viktige bidrag til å sikre tillit til at intern oppkapitalisering er en troverdig kriseløsning.

Norges Bank slutter seg til Finanstilsynets forslag om at all MREL-gjeld i norske banker skal etterstilles og viser til at blant seniorgjelden vil det vanligvis befinne seg mange poster som vanskelig kan skrives ned eller konverteres under en krise.

Kostnadene ved å kreve etterstillelse er diskutert i høringsnotatet. Antakelsen er at de samlede finansieringskostnader for de fleste foretak etter hvert ikke vil påvirkes i særlig grad. Det vises her også til Norges Bank som skriver at det er små kostnader forbundet med etterstillelse og at de bankene Norges Bank har hatt kontakt med, synes å regne med at etterstilt MREL på litt sikt neppe vil føre til økning av noen betydning i de totale finansieringskostnadene. Det vises også til DNBs rapport for andre kvartal 2018 der det heter at et MREL-krav som foreslått ikke forventes å ha vesentlig betydning for finansieringskostnadene.

Finanstilsynet viser også til at Sverige og Danmark har krav om full etterstillelse.

Finans Norge har i utgangspunktet ingen merknader til en fire års overgangsperiode for å tilfredsstille kravet til etterstilt gjeld. Overgangsordningen må imidlertid ta hensyn til tidspunktet for når MREL-kravet blir kommunisert til de enkelte bankene.

Finanstilsynet er enig i dette synspunktet, og det foreslås å endre utkastet til § 12 i forskriften for å ta høyde for dette. Her vil det også fremgå at i perioden frem til etterstillelseskravet gjelder, kan foretaket tilfredsstille MREL gjennom ordinær senior gjeld.

3.1.7. Hvilke foretak som skal omfattes (ingen forskriftsbestemmelse)

I høringsnotatet ble det skissert at det er opp til krisehåndteringsmyndigheten å definere og vurdere hvilke funksjoner som skal anses å være kritiske og hvilke foretak som må krisehåndteres. Det er blant annet nødvendig å kartlegge hvilke av foretakenes funksjoner som kan forårsake uønskede smitteeffekter ved avvikling av foretaket. Jo større og mer kompleks virksomhet foretaket har, desto mer sannsynlig er det at foretaket har kritiske funksjoner og bør krisehåndteres. Foretak som ikke er utpekt som systemviktige, men som likevel har samfunnskritiske funksjoner, skal også krisehåndteres. Dette kan for eksempel være foretak som er viktige for en region eller en spesiell kundegruppe. Det kan også være foretak hvis garanterte innskudd utgjør en betydelig andel av innskuddsgarantifondet, slik at krisehåndtering er nødvendig for å beskytte innskyterinteresser. Slike foretak kan også krisehåndteres helt eller delvis. Ved delvis krisehåndtering vil enkelte deler av virksomheten krisehåndteres, mens øvrig virksomhet avvikles.

MREL i små og mellomstore banker

Norges Bank er i utgangspunktet enig i at flertallet av bankene bør ha MREL utover tapsabsorberingsbeløpet for at det eventuelt skal være mulig å krisehåndtere fremfor å avvikle dem. Samtidig mener Norges Bank at krisehåndtering av mindre banker fremfor avvikling i hovedsak bare bør være aktuelt dersom mange mindre banker samtidig rammes av krise.

Finans Norge mener at gitt den nåværende strukturen i norsk banknæring, norske bankers soliditet og likviditetssituasjon, er tilsynets synspunkt om virkeområde svakt begrunnet. Finans Norge mener videre at for små og "ikke-komplekse" banker må kravet til MREL, ut over tapsabsorberingsbeløpet, begrenses i så stor grad som mulig.

Som beskrevet i høringsnotatet, mener Finanstilsynet det må legges til grunn at jo større og mer kompleks virksomhet foretaket har, desto mer sannsynlig er det at det også har kritiske funksjoner og bør krisehåndteres. Det er generelt mindre sannsynlighet for at små og mellomstore banker har kritiske funksjoner og på det grunnlag alene skal krisehåndteres.

Finanstilsynet antar at for små og mellomstore banker vil avvikling ofte være det foretrukne valg i myndighetenes krisetiltaksplan når den aktuelle krise tillater det. Det kan imidlertid oppstå situasjoner der banker som i utgangspunktet ikke vurderes å oppfylle kriteriene for krisehåndtering, likevel kan måtte krisehåndteres. Norges Bank peker spesielt på tilfeller der en banks innskudd er like stort eller større enn de tilgjengelige midlene i innskuddsgarantifondet. En avvikling vil kunne medføre at fondet må låne midler for å kunne utbetale de garanterte innskuddene, mens i en situasjon med krisehåndtering vil fondet måtte utbetale til banken det som på krisehåndteringstidspunktet tilsvarer netto-tapet fondet ville ha blitt påført ved en avvikling. I den

forbindelse viser Norges Bank til sin høringsuttalelse til Banklovkomisjonens innstilling. Der foreslår Norges Bank at det etableres en statlig låneordning for innskuddsgarantifondet på linje med den som eksisterer i Sverige. Med en slik ordning vil det, ifølge Norges Bank, ikke bli et stort problem for innskuddsgarantifondet å låne så mye at alle de garanterte innskuddene i en bank som nevnt over, kan utbetales innen fristen på syv virkedager. Dermed skulle det ikke være nødvendig å krisehåndtere banken og videreføre dens virksomhet. Norges Bank gir i høringsuttalelsen uttrykk for at den vil komme tilbake til dette i en egen henvendelse til Finansdepartementet

Finanstilsynet legger til grunn at det også kan være andre situasjoner der en avvikling av små og mellomstore banker gjennom offentlig administrasjon ikke er tilrådelig og at allmenne interesser ("resolution objectives") således likevel tilsier krisehåndtering framfor avvikling for å motvirke usikkerhet og begrense smittevirkninger. Dette kan for eksempel være tilfellet der en krise i en slik bank kan få betydelige smittevirkninger som følge av generell uro i markedet. Da kan det være behov for å benytte krisetiltaket intern oppkapitalisering.

Etter Finanstilsynets vurdering må disse hensynene inngå ved den fremtidige fastsettelsen av MREL-krav. Finanstilsynet vil, som opplyst i høringsnotatet, begynne med å fastsette krav til MREL for de største og mest komplekse bankene. Det tas sikte på å gjøre dette i løpet av 2019. Deretter vil øvrige banker vurderes, basert på deres risiko for det finansielle systemet, herunder risikoen foretakene utgjør for innskuddsgarantifondet.

Vurderingene som nevnt over, innebærer ingen endringer i forskriftsforslaget.

Det gjøres oppmerksom på at Kommisjonen, Rådet og Parlamentet i sine forslag til BRRD2 har ulike posisjoner når det gjelder muligheten til å fastsette MREL-krav utover tapsabsorberingsbeløpet for banker som etter krisehåndteringsplanen skal avvikles. Utfallet av BRRD2 kan påvirke handlingsrommet når det gjelder fastsettelse av MREL-krav for små og mellomstore banker. Finanstilsynet vil komme tilbake til dette når BRRD2 er fastsatt.

Beslutning om MREL med rekapitaliseringsbeløp

Finans Norge mener at det bør besluttes og meddeles så tidlig som mulig hvilke banker som vil få fastsatt MREL med rekapitaliseringsbeløp, slik at foretakene får mulighet til å planlegge.

Som beskrevet i høringsnotatet, vil Finanstilsynet, i starten av arbeidet som krisehåndteringsmyndighet, i første rekke konsentrere seg om å sikre at de største og mest komplekse foretakene har tilstrekkelig med MREL slik at en krise i et slikt foretak ikke får uheldige negative konsekvenser for finansiell stabilitet. Det vil i praksis bety at banker med en tradisjonell forretningsmodell og bred finansiering som ikke tilhører SREP-klasse 1 eller 2 (nærmere omtalt under punktet om forholdsmessighet), tidligst bli vurdert for et rekapitaliseringsbeløp mot slutten av 2020. Finanstilsynet tar sikte på å komme tilbake med nærmere informasjon og vurderinger i 2019 etter at BRRD2 er vedtatt.

3.1.8. Prioritet – direktiv 2017/2399/EU

Gjennom MREL og krav til etterstillelse innføres en ny gjeldsklasse. I den nye lovens § 20-26 om gjennomføring av intern oppkapitalisering heter det i tredje ledd at det første som skal nedskrives eller konverteres etter ansvarlig kapital, er "konvertibel gjeld som etter § 20-9 annet ledd har lavere

prioritet enn annen konvertibel gjeld". Det er i utgangpunktet lagt opp til at det er tilstrekkelig at prioritetsrekkefølgen fremgår av låneavtalen.

For banker som avvikles gjennom offentlig administrasjon, sier § 20-31 annet ledd at oppgjør til fordringshavere skal foretas etter reglene i dekningsloven (unntatt innskudd med prioritet i henhold til § 20-32). Dekningsloven § 9-6 bestemmer at fordringer som ikke er prioritert etter dekningsloven, skal dekkes "med innbyrdes lik rett". Etter § 9-7 første ledd nr. 2 kan det avtales at en fordring kan få lavere prioritet, men en prioritetsvikelse vil i så fall gjelde opp mot alle fordringer med ordinær prioritet, og vil også gi dårligere prioritet enn fordringer som nevnt § 9-7 første ledd nr. 1.

Artikkel 108 i BRRD ble endret gjennom direktiv 2017/2399/EU og krever nå at medlemsstatene, for foretak som er omfattet, oppretter en etterstilt gjeldsklasse, som skal ha en minste opprinnelig løpetid på over ett år og ikke inneholde eller være derivater. Det skal også fremgå uttrykkelig av avtalen eller prospektet for utstedelsen at fordringen er etterstilt etter bestemmelsen. Frist for gjennomføring av endringsdirektivet i EU er 29. desember 2018.

I Sverige skal direktivet gjennomføres ved en endring i förmånsrättslagen som tilsvarer dekningsloven. Endringen gjøres gjeldende for alle foretak, men i forarbeidene legges det til grunn at det kun vil være foretak som er omfattet av BRRD som vil benytte anledningen til å utstede denne typen gjeld. I Danmark skal direktivet gjennomføres i lov om restrukturering og avvikling af visse finansielle virksomheder, og vil bare gjelde for visse foretak.

Finanstilsynets arbeid med forskriftsutkastet og høringen av dette omfatter ikke lovbestemmelser for å gjennomføre endringer i krisehåndteringsdirektivet. Finanstilsynet vil imidlertid understreke at det er viktig at endringsdirektivet gjennomføres i norsk rett så snart som mulig for å hindre usikkerhet knyttet til prioritetsrekkefølgen i forskjellige scenarier.

3.1.9. Regler for eierskap av MREL-kvalifiserende finansielle instrumenter

Etter Finanstilsynets vurdering er det uheldig om foretakene oppfyller kravene til konvertibel gjeld ved å investere i hverandres konvertible gjeld, med de smittevirkningene det kan få, eller at foretak eier egen konvertibel gjeld.

Etter Basel-reglene skal det gjøres fradrag i tilleggskapitalen for beholdninger av konvertibel gjeld i andre foretak. Etter EU-reglene er det foreløpig bare et forslag til fradragregler for globalt systemviktige foretak (G-SIIs), og med frikvote tilsvarende reglene for ansvarlig kapital, jf. artikkel 72 e)– i) i Kommisjonens forslag til endring av CRR (CRR II). Hvilke regler som kommer for andre finansforetak enn G-SIIs, er uklart.

Finanstilsynet foreslår på denne bakgrunn en forskriftshjemmel i § 10 for å kunne fastsette eventuelle EU-regler om fradrag mv.

3.1.10 Kommunalbanken

Kommunalbanken har, med støtte fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, foreslått at flere av de foreslåtte forskriftsbestemmelsene om MREL tas ut. Dette for å bevare Finanstilsynets fleksibilitet slik at Kommunalbankens spesielle forretningsmodell i tilstrekkelig grad kan hensyntas

ved fastsettelse av MREL-krav og vurdering av forholdsmessighet. Disse høringsinstansene har også fremmet et ønske om at Finanstilsynet skal ha kontakt med Kommunal- og moderniseringsdepartementet i tilknytning til fastsettelse av krisetiltaksplaner og MREL-krav. Kommunalbanken legger til grunn at fleksibiliteten må benyttes også når det gjelder bidrag til krisetiltaksfondet.

Finansdepartementet har utpekt Kommunalbanken som et systemviktig foretak. Finanstilsynet legger derfor til grunn at Kommunalbanken skal behandles som andre systemviktige foretak. Videre vil Finanstilsynet forholde seg til Finansdepartementet ved utøvelsen av Finanstilsynets myndighet.

3.2. Forholdsmessighet og forenklede krav

Finans Norge understreker i sitt hørings svar at forholdsmessighetsprinsippet ikke bare må være førende ved praktiseringen av regelverket, men også ved utformingen av utfyllende forskrifter. Forholdsmessighetsprinsippet vil også komme inn ved at foretakene ved forskriftsbestemmelser eller på annen måte gis en tidlig og tydelig avklaring med hensyn til hvilke plikter de vil ha i henhold til regelverket. Det anføres at behovet for nærmere regulering på de enkelte områdene må vurderes opp mot ønsket om fleksibilitet, forenklinger og forutberegnelighet. Finans Norge mener at forskriftsmessig avklaring ikke bør utsettes dersom regler i form av forenklinger med videre kan spare foretakene for kostnader og administrative byrder. Etter Finans Norges syn vil slike avklaringer måtte anses å være i samsvar med forholdsmessighetsprinsippet.

Finans Norge mener Finanstilsynet raskest mulig bør avklare hvilke foretak som kan underlegges forenklede krav og hva som vil bli innholdet i de forenklede kravene. Det er vist til at usikkerhet knyttet til dette vil kunne utgjøre en risiko for dårlige forberedelser til iverksettelse av reglene i de enkelte foretak og vil kunne virke unødvendig kostnadsdrivende. Finans Norge mener at det er viktig at handlingsrommet til å fastsette forenklede krav benyttes fullt ut. En avklaring av innholdet i de forenklede kravene og hvem som skal bli underlagt disse, bør skje så raskt som mulig og uten å avvente nærmere regulering fra EU.

Til dette vil Finanstilsynet vise til at alle foretak skal ha gjenopprettingsplaner, jf. ny finansforetakslov § 20-5. Det er ikke hjemmel for å gjøre unntak fra dette kravet. Proporsjonalitetsprinsippet i § 20-4 første ledd og § 20-5 første ledd vil imidlertid gjelde ved vurdering av planens innhold og omfang.

Ved anvendelse av proporsjonalitetsprinsippet kan foretakene i første omgang se hen til den gruppevise inndelingen av foretak i rundskriv 12/2016³, justert ved brev av 18. desember 2017⁴. Inndelingen er basert på foretakenes størrelse, kompleksitet og virkeområde, samt graden av risiko foretaket representerer for det finansielle systemet. Finanstilsynet vil komme med ytterligere veiledning når det gjelder anvendelse av proporsjonalitetsprinsippet.

3

https://www.finanstilsynet.no/contentassets/6f0fad50638a46feadae5d4a1880ef02/rundskriv_12_2016_finanstilsynets_p_raksis_for_vurdering_av_risiko_og_kapitalbehov.pdf

⁴ <https://www.finanstilsynet.no/nyhetsarkiv/brev/2017/justert-inndeling-av-foretak-i-grupper-for-finanstilsynets-vurdering-av-risiko-og-kapitalbehov-srep/>

Finanstilsynet tar sikte på at alle foretak i SREP-gruppe 1, og noen eller eventuelt samtlige av foretakene som er i SREP-gruppe 2, skal underlegges fulle krav. Det er Finanstilsynets vurdering at det foreløpig er for tidlig å ta stilling til hvilke øvrige foretak som eventuelt skal underlegges forenklete krav, og hva som skal være innholdet i de forenklete kravene. Finansforetakene må frem til det eventuelt er fastsatt forenklete krav til gjenopprettingsplaner, følge kravene som angis i avsnitt 1 av forordning 2016/1075/EU som vil bli gjennomført med henvisningsforskrift, likevel slik at gjenopprettingsplanens innhold og omfang utformes i tråd med proporsjonalitetsprinsippet. Det foreslås imidlertid en forskriftsbestemmelse som utsetter plikten til å utarbeide gjenopprettingsplan med ett år for foretak med samlet forvaltningskapital under fem milliarder kroner, som i det vesentlige tilsvarende SREP-gruppe 4, samt verdipapirforetak.

Finanstilsynet legger til grunn at foretak ikke skal sende gjenopprettingsplaner til Finanstilsynet før Finanstilsynet ber om å få tilsendt planen for vurdering eller ber om planen i forbindelse med et stedlig tilsyn.

Forordning 2016/1712/EU har bestemmelser om hvem som skal føre registre over finansielle kontrakter og minimumskrav til opplysninger som skal inngå i registrene. I utgangspunktet bestemmer artikkel 1 nr. 1 at foretak som etter krisetiltaksplaner skal være gjenstand for krisehåndtering, skal foreta registrering av finansielle kontrakter. Finanstilsynet kan i henhold til forordningens artikkel 1 nr. 2 pålegge at også andre foretak skal foreta slik registrering. Finanstilsynet foreslår at forordningen gjøres gjeldende som forskrift ved inkorporasjon.

Finans Norge mener at pålegg om at et finansforetak skal foreta registrering av finansielle kontrakter, bør bygge på tungtveiende behov i det enkelte tilfelle.

Finanstilsynet mener det er svært viktig at alle foretak løpende har en oversikt over foretakets finansielle kontrakter og at en slik oversikt er tilgjengelig i en krisesituasjon. En oppdatert oversikt vil også være viktig i et tilfelle der Norges Bank skal ta porteføljepant etter lov om finansiell sikkerhetsstillelse. Finanstilsynet vil ta hensyn til dette ved vurderingen av hvilke foretak som eventuelt skal pålegges en slik plikt.

3.3. Krisetiltaksfondets rettslige status

Bankenes sikringsfond (sikringsfondet) har reist spørsmål om krisetiltaksfondets rettslige status. Det vises til at sikringsfondet skal forvalte midlene i krisetiltaksfondet, men at fondet skal disponeres av krisehåndteringsmyndigheten. Sikringsfondet legger til grunn at krisetiltaksfondet ikke er et eget rettssubjekt og viser til at de internasjonale depotbankene som oppbevarer sikringsfondets nåværende aktiva, må forholde seg til strenge kjenn-din-kundekrav og kan ha motforestillinger mot å inngå avtaler med krisetiltaksfondet. Sikringsfondet skisserer to modeller, der den ene er at Bankenes sikringsfond formelt blir eier, mens den andre er at Finanstilsynet formelt blir eier.

Finanstilsynet mener prinsipielt at spørsmål om krisetiltaksfondets rettslige status er av en slik art at det ikke er egnet for avklaring i en forskrift med utfyllende bestemmelser. Etter Finanstilsynets vurdering innehar krisetiltaksfondet etter ny finansforetakslov de egenskapene som skal til for å anses som et selvstendig rettssubjekt. Kjernen i dette begrepet er adgangen til å inneha rettigheter og kunne pålegges plikter. Finansforetaksloven § 20-50 fjerde ledd åpner uttrykkelig for at fondet i seg selv kan stifte forpliktelser. Fondet har også en lovfestet rett til å bli tilført midler, i første

omgang fra dagens innskuddsgarantifond ved ikrafttreddelsen og deretter årlig fra bidragspliktige foretak etter § 20-51 første ledd. Forarbeidene til loven gjør det klart at staten ikke hefter for fondet. Det er også lovfestet hvem som forvalter fondet og hvem som disponerer det under gitte forutsetninger. Etter enhetsregisterloven kan "andre juridiske personer" registreres. Juridisk person er tradisjonelt negativt definert som rettssubjekter som ikke er fysiske personer, og vil således omfatte krisetiltaksfondet. Finanstilsynet antar at det vil være adgang til å registrere krisetiltaksfondet i enhetsregisteret, noe som trolig vil redusere motparters potensielle motvilje mot å inngå avtaler.

Finanstilsynet antar at krisetiltaksfondet ikke er den type sammenslutning som etter en nærmere vurdering selv kan ha partsevne etter tvisteloven § 2-1 annet ledd. Finansforetaksloven bestemmer imidlertid i ny § 20-44 første ledd at alle med rettslig interesse knyttet til en beslutning truffet av Finanstilsynet som krisehåndteringsmyndighet, kan påklage beslutningen etter reglene i forvaltningsloven og, som en konsekvens, ha adgang til å reise søksmål når klagemulighetene er uttømt.

Når det gjelder beslutninger truffet som et ledd i forvaltningen av krisetiltaksfondet, antar Finanstilsynet at en løsning etter den modellen som verdipapirfond opererer etter, kan være hensiktsmessig. Verdipapirfond beskrives som selvstendige formuesmasser, og på side 17 i Ot.prp. nr. 68 (1980–1981) heter det også at de etter utkastet til tidligere lov anses som selvstendige rettssubjekter. Verdipapirfond registreres i enhetsregisteret. Forvaltningsselskaper kan på vegne av verdipapirfond ta opp lån innenfor visse rammer, jf. verdipapirfondloven § 6-10 annet ledd. Forvaltningsselskapet hefter i utgangspunktet ikke for fondets forpliktelser, men er etter § 11-1 ansvarlig for tap som påføres fondet ved forsømmelser i forretningsførselen. Det er ikke spesifikt angitt i verdipapirfondslovgivningen at det er forvaltningsselskapet som eventuelt må saksøkes på fondets vegne, men det må antas at dette er underforstått i § 2-14 om forvaltningsselskapets kompetanse, der det heter at forvaltningsselskapet "treffer alle disposisjoner over fondet". Finanstilsynet antar at samme forståelse må legges til grunn når finansforetaksloven § 20-50 annet ledd annet punktum bestemmer at Bankenes sikringsfond skal forvalte midlene i krisetiltaksfondet.

Finanstilsynet viser også til ordningene i Danmark og Sverige, der henholdsvis afviklingsformuen og resolutionsreserven ligner på krisetiltaksfondet i den forstand at begge er selvstendige formuesmasser som administreres og disponeres av andre.

På bakgrunn av det ovennevnte kan Finanstilsynet ikke se at det er hensiktsmessig med en forskriftsbestemmelse i tråd med det sikringsfondet foreslår.

3.4. Bankenes sikringsfond – statsstøtteregelverket

Bankenes sikringsfond og Finans Norge har tatt opp spørsmålet om i hvilken grad organiseringen av sikringsfondet etter den nye loven påvirker forholdet til statsstøtteregelverket i EØS.

Bankenes sikringsfond skriver i sitt høringssvar at "Avgjørende for statsstøtteregelverkets anvendelsesområde er i utgangspunktet hvorvidt Bankenes sikringsfond må anses under offentlig kontroll". Etter Finanstilsynets vurdering, må spørsmål om eventuell statsstøtte vurderes på et bredere grunnlag og ses i lys av en rekke andre tolkningsmomenter.

EU-kommisjonen uttaler i sak A.46066 (2016/N)⁵ vedrørende Kroatia, i premiss 39:

"The Court of Justice has repeatedly confirmed that all financial means by which the public authorities actually support undertakings fall under State aid control, irrespective of whether those means are permanent assets of the public sector. Compulsory contributions that are mandatory by and managed and apportioned in accordance with the law or other public rules imply the presence of State resources, even if not administered by the public authorities. The mere fact that resources are financed by private contributions is not sufficient to rule out the public character of those resources. The relevant factor is not the direct origin of the resources but the degree of intervention of the public authority within the definition of the measure and its method of financing." (vår understrekning).

Videre redegjør Kommisjonen i premiss 41, i tilknytning til enheter som i utgangspunktet fremstår som uavhengige, f.eks. offentlige foretak, for andre momenter enn tilknytningen til staten som må vurderes. Eksempelvis nevnes i hvilken grad avgjørelsen kan fattes uten å hensynta krav eller føringer fra offentlige myndigheter. I den sammenheng må det ses hen til plikten til å rådføre seg med Finanstilsynet ved støtte til alternative tiltak etter § 19-11 annet ledd bokstav g). Videre heter det at det faktisk at private rettssubjekter deltar i driften av en enhet, ikke er tilstrekkelig til å utelukke at et tiltak kan tillegges staten.

Etter Finanstilsynets vurdering reiser forholdet til statsstøttereguleringen spørsmål som vanskelig kan få sin endelige avklaring innenfor rammene for det forskriftsarbeidet som skal gjøres i forkant av ikrafttredelsen av de to lovvedtakene.

Inntil det eventuelt kan skje en endelig avklaring, vil Finanstilsynet i sin virksomhet som krisehåndteringsmyndighet måtte være oppmerksom på statsstøttereguleringen, og ha som et utgangspunkt at midler fra innskuddsgarantiordningen til alternative tiltak etter den nye finansforetaksloven § 19-11 annet ledd vil kunne innebære statsstøtte.

4. Øvrige temaer

4.1. Bankenes sikringsfond – overgangsbestemmelser

Bankenes sikringsfond har påpekt at det rent praktisk ikke vil være mulig å dele dagens fond 1. januar 2019. Det vises til at alle regnskapsdata ikke vil være klare fra den datoen, og at det nye styret bør være involvert i delingsprosessen. Sikringsfondet foreslår en overgangsbestemmelse om at overføring til de nye fondene skal skje innen 31. mars 2019, med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2019.

Finanstilsynet er enig i forslaget. Bestemmelsen foreslås tatt inn i forskrift til lov om Bankenes sikringsfond.

Bankenes sikringsfond har også påpekt behovet for noe tid for det nye styret til å behandle vedtektene som skal fastsettes av Finansdepartementet. Det foreslås samme frist som for overføring av midlene, dvs. 31. mars 2019.

Finanstilsynet kan ikke se at det er behov for en konkret tidsfrist for fastsettelse av vedtektene.

⁵ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/266024/266024_1878144_80_2.pdf

4.2. Bankenes sikringsfond – forholdet til arkivloven

Sikringsfondet påpeker at når offentlighetsloven gjøres gjeldende for organet, er en konsekvens at også arkivloven gjøres gjeldende gjennom henvisningen i offentleglova § 10. Arkivlovens krav til arkivering skiller mellom offentlige og private organer, og det anføres at en klassifisering som offentlig organ vil ha betydelige kostnadmessige og organisatoriske konsekvenser.

Sikringsfondet viser til at forarbeidene sammenligner sikringsfondets status med Statens finansfonds status, som etter særloven om Statens finansfond uttrykkelig ble oppfattet som et offentlig organ etter arkivloven. Sikringsfondet anser likevel ikke at det vil være forenlig med sikringsfondets status som selvstendig rettssubjekt at sikringsfondet anses som et offentlig organ i arkivlovens forstand. Arkivloven definerer et offentlig organ slik: "statleg, fylkeskommunal eller kommunal institusjon eller eining". Denne definisjonen treffer ikke sikringsfondet.

Finanstilsynet er enig med sikringsfondet i at det er mest i tråd med forarbeidene og intensjonen med lovens bestemmelser at fondet regnes som et privat organ i arkivlovens forstand. Selv om forarbeidene viser til Statens finansfond, er det vesentlige forskjeller på Sikringsfondets forvalterrolle og Statens finansfonds rolle knyttet til eierskap til midler og instruksjonsrett.

Finanstilsynet foreslår derfor en forskriftsbestemmelse i tråd med ønsket fra sikringsfondet.

4.3. Bankenes sikringsfond – taushetsplikt

Sikringsfondet har påpekt at taushetsplikten om kunders forhold som gjelder for ansatte i banker etter finansforetaksloven § 9-6 og for Finanstilsynets ansatte etter finanstilsynsloven § 7, også bør gjelde for ansatte i sikringsfondet. Videre foreslås det en uttrykkelig forskriftsbestemmelse tilsvarende den som finnes i offentlegforskrifta § 1 tredje ledd bokstav b) som unntar dokumenter knyttet til forvaltningen av krisetiltaksfondet og innskuddsgarantifondet (og Verdipapirforetakenes sikringsfond). Videre foreslås det unntak fra taushetsplikten for Finanstilsynets ansatte overfor sikringsfondet i samarbeidet som er forutsatt ved utarbeidelse av krisetiltaksplaner etter finansforetaksloven § 20-3 tredje ledd. Tilsvarende foreslås det unntak for Finanstilsynets ansatte overfor utenlandske innskuddsgarantiordninger for utveksling av nødvendig informasjon der sistnevnte er representert i kriseutvalg.

Finanstilsynet er i hovedsak enig med forslaget fra Bankenes sikringsfond, og foreslår bestemmelser om unntak fra taushetsplikt i henholdsvis BRRD-forskriften og forskrift om Bankenes sikringsfond. Finanstilsynet antar at det vil være hensiktsmessig om bestemmelsen tas inn i finanstilsynsloven § 7 på et senere tidspunkt.

Til forslaget om en uttrykkelig forskriftsbestemmelse om taushetsplikt om dokumenter knyttet til formuesforvaltning, er dette, som angitt i høringsvaret, allerede gjenstand for generell regulering når det gjelder selvstendige rettssubjekter som Bankenes sikringsfond i offentlegforskriftas regler. Finanstilsynet kan derfor ikke se at det er behov for særskilt regulering.

4.4. Bankenes sikringsfond – uavhengighet

Finanstilsynet reiste i høringsnotatet spørsmål om hensynet til uavhengighet er tilstrekkelig ivaretatt dersom Finans Norge fortsetter som forretningsfører for Bankenes sikringsfond i lys av sikringsfondets mulige nye oppgaver knyttet til krisetiltaksplaner. Norges Bank har i sitt hørings svar støttet Finanstilsynets betraktninger. Finans Norge ønsker at organisasjonen av ressurs hensyn fortsatt skal være forretningsfører for Bankenes sikringsfond.

Kommunalbanken har på sin side reist spørsmål om sikringsfondets habilitet knyttet til arbeid med bidrag til krisetiltaksfondet er ivaretatt i lys av at ikke alle bidragspliktige vil være medlemmer av Bankenes sikringsfond.

Det er ikke foreslått forskriftsbestemmelser knyttet til disse forholdene. Finanstilsynet vil imidlertid påpeke viktigheten av at involverte parter er oppmerksomme på spørsmålene i det videre arbeidet med de administrative forholdene rundt Bankenes sikringsfond.

4.5. Unntak fra kravet om samtykke i finansavtaleloven § 45

Sikringsfondet viser til at någjeldende finansforetakslov § 19-11 syvende ledd gjør unntak fra samtykkekravet fra låntaker ved overdragelse eller pantsettelse av lånefordringer til fondet ved støttetiltak eller yting av kreditt etter samme bestemmelse. I den nye finansforetakloven § 19-11, som blant annet omhandler sikringsfondets adgang til å bidra med midler til alternative tiltak, er det imidlertid ikke presisert at samtykkekravet i finansavtaleloven § 45 ikke gjelder ved overdragelse eller pantsettelse. Det vises til at muligheten til å kunne få sikkerhet i foretakets fordringer vil være sentral for å kunne bidra til alternative tiltak. Sikringsfondet foreslår på denne bakgrunn at det tas inn en presisering om at samtykkekravet ikke gjelder når det ytes bidrag til alternative tiltak.

Det nevnte unntaket fra samtykkekravet er i ny finansforetakslov § 20-20 tredje ledd jf. § 20-19 videreført når det gjelder bidrag fra innskuddsgarantifondet i tilknytning til krisehåndtering, men er ikke lovfestet ved bidrag til alternative tiltak som angitt i § 19-11 annet ledd. Finanstilsynet antar at det ikke har vært meningen å gjøre forskjell på disse to situasjonene. Finanstilsynet foreslår derfor at det tas inn en forskriftsbestemmelse i tråd med sikringsfondets forslag, men antar at det vil være hensiktsmessig om bestemmelsen kommer direkte inn i loven på et senere tidspunkt.

4.6. Bankenes sikringsfond – overføring av bidrag ved endringer

Bankenes sikringsfond har påpekt at innskuddsgarantidirektivet begrenser hvilke midler som skal overføres ved bytte av innskuddsgarantiordning, som ikke gjenspeiles i forskriftsforslaget. Dette gjelder tilleggsbidrag som er innkalt der ordningens midler ikke er tilstrekkelige til å dekke utbetaling av garanterte innskudd eller bidrag fra foretak som er ekskludert. Sikringsfondet foreslår derfor at begrensningen inntas i forskrift.

Finanstilsynet er enig i at denne begrensningen ikke fremgår av utkastet i høringsnotatet, og foreslår en endring i tråd med sikringsfondets forslag.

4.7. Forordning 2016/1066 om prosedyrer, standardformularer og skjemaer for utlevering av opplysninger i forbindelse med krisetiltaksplaner

Finanstilsynet gjør oppmerksom på at EBA 14. april 2018 sendte EU-kommisjonen forslag til en teknisk standard som skal erstatte ovennevnte forordning. EU-kommisjonen har nå vedtatt forordningen og publiserte den på sitt nettsted den 23. oktober⁶. Den er foreløpig ikke publisert i EU-tidende. Finanstilsynet tar sikte på å benytte de nye skjemaene ved informasjonsinnhenting og -utlevering ved ikrafttredelse av forordningen i EU, selv om forordningen ikke på det tidspunktet er tatt inn i EØS-avtalen.

4.8. Ny kapittelinndeling i finansforetaksforskriften

For å bevare sammenhengen mellom kapittelinndelingen i finansforetaksloven og finansforetaksforskriften foreslås det å endre nåværende kapittel 20 til kapittel 20A.

For Finanstilsynet

Morten Baltzersen
finansstilsynsdirektør

Ann Viljugrein
direktør for bank- og forsikringstilsyn

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg: Forslag til forskrifter og forskriftsendringer

⁶ http://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/brrd-its-2018-6841_en.pdf